

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FILOZOFICKÁ FAKULTA
Ústav germánských studií

nám. Jana Palacha 2, 116 38 PRAHA 1, ČESKÁ REPUBLIKA

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Kolář, David (2014): *Temporalsätze mit Konjunktionen bis, bevor, ehe*. ÚGS FF UK v Praze, 75 str., CD-ROM, vedoucí: Martin Šemelík, Ph.D.

Bakalářská práce Davida Koláře se zabývá časovými spojkami *bis*, *bevor* a *ehe* v současné němčině. Zvolené téma patří dle mého názoru k jednomu z nejobtížnějších partií německé gramatiky, neboť zde roli hraje velké množství různých faktorů (časy absolutní versus relativní, negace, použití modálních sloves, pořadí věty hlavní a vedlejší). Popis této problematiky v dostupných příručkách je přitom děravý a mnohdy neodpovídá úzu, jenž je zpravidla bohatší, než jak sugerují dostupné popisy, které si navíc vzájemně odporují. Že se autor rozhodl právě pro toto téma, je proto nutné jednoznačně ocenit.

Předložená práce má bez pochyby jisté nedostatky, vedle nich ale i neoddiskutovatelná pozitiva, a celkově tedy dle mého názoru ob stojí bez větších obtíží.

Práce má v zásadě logickou strukturu. Po krátkém úvodu následuje kap. nazvaná *Helbig/Buscha (2001)*, ve které autor popisuje zachycení této problematiky v jedné ze základních gramatických příruček současné němčiny. Kapitola *Auffassung der Temporalsätze in weiteren Grammatiken* obsahuje analýzu zpracování časových vět *bis*, *bevor* a *ehe* v racionálně zvoleném výběru dalších gramatik. V kap. 3 autor prezentuje empirické analýzy užití časů v těchto větách. Omezení na problematiku časů je vzhledem ke komplexnosti tématu pochopitelné. Práci uzavírá shrnutí a seznam literatury.

Základní metodologie práce, spočívající ve vyhodnocení dostupných gramatik a následné empirické analýze dat (korpus DeReKo, vlastní „korpus“ složený z vybraných beletristických děl), je vzhledem k charakteru tématu a práce, i době, ve které vznikla, zvolena vhodně.

Analýza gramatik i empirické analýzy působí celkově přesvědčivým dojmem, jakkoli některé dílčí analýzy by mohly být i dotaženější. Za vyzdvižení ovšem stojí fakt, že jako celek empirická část práce dosavadní gramatické popisy této problematiky z pera mnohdy renomovaných lingvistů v některých ohledech překonává.

Z jazykového hlediska lze konstatovat značný posun mezi prvními verzemi textu, které jsem měl možnost číst, a finalizovanou podobou práce. Autorovi se podařilo odstranit velké množství gramatických chyb, které text původně obsahoval. Některé ale nejen zůstaly, ale v práci se i opakují, a dělají tedy dojem systémového nedostatku. Textu místy také chybí výrazová idiomatičnost, což je ovšem problém i prací na vyšší úrovni studia. Přes autorovu snahu (viz i dá-

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FILOZOFICKÁ FAKULTA
Ústav germánských studií

nám. Jana Palacha 2, 116 38 PRAHA 1, ČESKÁ REPUBLIKA

le) zůstal text místy přetížený balastními kostrbatými konstrukcemi, které nemalou měrou přispívají k tomu, že text není příliš čtivý (na některých místech mu i chybí příklady, díky kterým by byl názornější) a působí zbytečně rozvleklým dojmem. Mějme v této souvislosti ovšem na paměti, že jde o bakalářskou práci, tj. první větší samostný vědecký výstup uchazečů o vysokoškolský titul. Ve věci stylistické vybroušenosti je tedy jistá shovívavost na místě. Celkově jazykové zpracování práce nijak nevyčnívá z běžného standardu bakalářských prací, jež jsou na ÚGS odevzdávány, a požadavky na jazykové zpracování bakalářské práce splňuje.

Z hlediska technického je práce prosta fatálních *faux pas*, prostor pro zlepšení zde ale existuje, a to např. v oblasti typografie (chronicky defektní užívání mezer, místy chybějící kurziva u jazyka-objektu).

Jakožto vedoucí práce jsem měl možnost poměrně detailně sledovat proces jejího vzniku. V této souvislosti mohu konstatovat, že s úsilím a snaživostí, kterou autor práce při jejím psaní vyvinul, jsem se v kontextu bakalářského studia dosud nesetkal, byť mé působení na ÚGS FF UK v roli vyučujícího není nikterak dlouhé. Mimořádné ocenění autorova přístupu je zcela na místě též z této perspektivy: Autor se během svého studia potýkal s vleklými zdravotními problémy, v důsledku nichž musel studium na nějaký čas dokonce přerušit. V posudku toto zmiňuji z toho důvodu, že charakter jeho nemoci má přímý vliv mj. na soustředění, které představuje základní předpoklad jakékoli intelektuální činnosti, psaní závěrečné práce samozřejmě nevyjímaje. Že autor při zpracování tohoto mimořádně těžkého tématu nejen nepohorel, ale odvedl i kus kvalitní práce, proto za daných podmínek neberme jako samozřejmost.

Závěr

Práci z výše uvedených důvodů **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnocení „**velmi dobře**“ **(2)**. V této souvislosti však dodávám, že se jedná o hodnocení dílčí. Celkové hodnocení bakalářské práce je průnikem hodnocení vedoucího a oponenta, přičemž jeho nedílnou součástí je obhajoba, která logicky dosud neproběhla.

Jako okruhy k diskusi během obhajoby navrhuji následující témata:

- (a) Zpracování spojek *bis*, *bevor* a *ehe* v německé a německo-české lexikografii: Status quo a návrhy inovace dosavadních popisů.
- (b) Role kodexů ve světle empirického výzkumu jazyka na příkladu spojek *bis*, *bevor* a *ehe*.
- (c) Spojky *bis*, *bevor* a *ehe* v diachronním pohledu.

V Praze, dne 19. 1. 2015

.....

Martin Šemelík, Ph.D. (vedoucí)